	دانشگاه علوم پزشکی اراک مرکز آموزشی درمانی ولیعصر(عج) عنوان دستورالعمل: نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه سروایمنولوژی و هورمون انجام می شود	تاریخ اولین ابلاغ : تاریخ آخرین بازنگری تاریخ بازنگری بعدی: کد سند :	1395/10/12 1404/02/27 1405/02/27 IN/LS/07/04

عنوان دستورالعمل:

نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه سروایمنولوژی و هورمون انجام می شود

دامنه:

واحد آزمایشگاه

تعاریف و اصطلاحات:

-

هدف:
یکپارچه سازی روش ها و دستورالعمل های انجام آزمایشات و کاهش خطاهای فردی در انجام آزمایشات
فرد پاسخگو: روش ارزیابی:

مسئول فنی آزمایشگاه، سوپروایزر و کارکنان آزمایشگاه، ارزیابی از طریق مشاهده، مصاحبه و مستندات

روش اجرا:

این دستورالعمل بایستی توسط پرسنل بخش هورمون آزمایشگاه با نظارت مسئول فنی مربوطه به صورت زیر انجام شود:

الف: کلیات کار در بخش هورمون شناسی

پرسنل بخش باید:

- نمونه هاي روزانه بخش هورمون را از بخش نمونه گيري همراه با ليست مربوط تحويل بگيرد.

- هريک از نمونه ها را از نظر وجود يا عدم وجود چک کرده و با ليست مطابقت داده و علت عدم وجود آنها را پيگيری نموده و پس از پيگيري هاي لازم، آنها را مطابق جايگاه هاي تعيين شده در فيريزر بر اساس روز تعيين شده جهت انجام تست مطابق برنامه پذيرش تفکيک نمايد.

- دماي محيط که حتما بايد 25-15 درجه سانتي گراد باشد را کنترل نمايد.

- يک ساعت قبل از شروع کار کيت ها را به دماي محيط برساند.

- ميز کار را از نظر تميز بودن بررسی کذده و ساعت شروع کار را در دفتر Log book ثبت نمايد.

- تمام نمونه هاي مربوط به تست هائي که بايد در آن روز انجام شود را از فريزر خارج نموده، به دماي محيط رسانده، از روي شماره آن ها را چينش و مرتب نمايد، لوله ها را شـيک نموده ، ليسـت کار برای بخش هاي هرمون، ايمنولوژي و سرولوژي را تکميل و تمام سرم ها را با ليسـت کار چک کرده و از وجود همه آنها و پيگيري هاي لازم جهت سرم هائي که شـماره آنها در ليسـت وجود دارد و لي سرم را ندارد مطمئن شـود، درضمن مورد به همراه اقدام اصلاحي انجام شده متعاقب آن را در دفتر نامنطبق ، اصلاحي و پيشگيرانه ثبت کند.

* در بخش هورمون شناسی با استفاده از تجهیزات تمام اتوماتیک بر اساس تکنولوژی های روز دنیا مقدار انواع هورمون های موجود در نمونه سرم اندازه گیری می شود.

ب: دستگاههای موجود در بخش هورمون شناسی

بخش هورمون شناسی این آزمایشگاه ،مجهز به ایمنوآنالایزر، VIDAS ، دستگاههای ELISA ، کمی لومینسانس و فلوسایتومتری می باشد.

دستگاه VIDAS،به دلیل حذف عوامل مداخله ای مختلف منجمله خطاهای اپراتوری , دقت وصحت آزمایشات را تا حدود 100% افزایش داده است. علاوه براین امکان انجام آزمایشات هورمونی وایمنولوژیک بصورت اورژانس نیز میسرگردیده است . اکثر آزمایشات هورمون شناسی در این آزمایشگاه انجام می شود.

ج: اندازه گیری به روش الیزا

وسایل و دستگاههای مورد نیاز برای سنجش به روش الیزا

وسایل و دستگاههای مورد نیاز برای سنجش به روش الیزا مطابق جدول زیر آمده است:

1	انکوباتور 37 درجه	**4**	آب مقطر
2	پیپت ،سمپلر و سر سمپلر	**5**	کاغذ جاذب
3	دستگاه الیزا ریدر	**6**	لوله برای رقیق کردن نمونه ها

د: نکات مهم در مورد اندازه گیری به روش الیزا

1- بعد از اینکه کیت را از محیط 2 تا 8 درجه بیرون اورد شد باید 30 دقیقه در دمای محیط بماند تا اماده استفاده شود. فقط به اندازه استفاده از چاهکها بیرون اورده شود و بقیه در همان دمای 2 تا 8 درجه قرار گیرد.

2- باید سمپلرها کالیبره شده باشند.

3- برای دوری از آلودگی متقاطع، نباید به کاور پلیت و نیز چاهک ها دست زد.

4- رنگزا به نور حساس است و باید دور از نور نگهداری شود.

ذ: روش شستشو در الیزا

شستشو ممکن است به روش دستی یا اتوماتیک انجام شود.

در روش دستی مایعات باقیمانده در پلیت را به یکباره دور میریزیم و با کاغذ خشک کن آب اضافی را میگیریم. با زیر رو کردن پلیت، چاهک ها کاملا خشک خواهند شد. برای شستشو باید در هر چاهک حداقل 350 میکرولیتر از مایع شستشو ریخته شود و حدود دو دقیقه بماند.

در این مرکز عمدتا از دستگاه اتوماتیک برای شستشو استفاده میگردد.

توجه: در هر نوبت کاری بایستی نام و سری ساخت و تاریخ اعتبار کیت مورد استفاده، نام فرد انجام دهنده و ساعت انجام آزمایش در لیست کاری همان شیفت ثبت گردد.

امکانات و تسهیلات مورد نیاز:

تجهیزات آزمایشگاه

	دانشگاه علوم پزشکی اراک مرکز آموزشی درمانی ولیعصر(عج) عنوان دستورالعمل: نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه سروایمنولوژی و هورمون انجام می شود	تاریخ اولین ابلاغ : 1395/10/12 تاریخ آخرین بازنگری 1404/02/27 تاریخ بازنگری بعدی: 1405/02/27 کد سند : IN/LS/07/04

منابع:

جزوات منتشر شده و الزامات مربوط به مستندسازي آزمايشگاه مرجع سلامت

الزامات مستندسازي و كتاب جامع آزمايشگاهی

تهیه کننده/ تهیه کنندگان		
دکتر فرامرز دارابی (مسئول فنی بیوشیمی و مسئول آموزش آزمایشگاه)	مهرداد نحوی (سوپروایزر آزمایشگاه)	رضا علی محمدی (پرسنل بخش هورمون آزمایشگاه)
تأیید کننده	**تصویب کننده**	**ابلاغ کننده**
دکتر قاسم مسیبی (مسئول فنی ایمنولوژی آزمایشگاه)	دکتر فرزانه داداشی قرتکلائی (مسئول فنی آزمایشگاه)	دکتر رضا شجاعی (ریاست بیمارستان)